

УДК 619:612.017:612.33:636.4

БІОКОРЕКЦІЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ЛІМФОЇДНОЇ ТКАНИНИ КИШЕЧНИКУ ПОРОСЯТ У РІЗНІ СТРЕСОРНІ ПЕРІОДИ ОНТОГЕНЕЗУ

В. Г. Стояновський, д. вет. н., професор, *О. І. Мацюк*, к. вет. н., асистент,
В. А. Колотницький, к. вет. н., доцент, *І. А. Коломіць*, к. вет. н., доцент
matsjuk.oksana@gmail.com

Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С. З. Гжицького м. Львів,

У літературі представлена незначна кількість робіт, присвячена дослідженню функціонування лімфоїдної тканини кишечнику поросят, тому метою нашої роботи було вивчити особливості функціонування кишкового імунного бар'єру поросят у період стресу-відлучення та у різні постстресорні періоди на тлі введення до раціону кормової добавки «В-глюкан» і «Біовір».

Досліди проведені на клінічно здорових поросятах полтавської білої породи 5–90-добового віку в умовах ННВЦ «Давидівський» ЛНУВМ та БТ імені С. З. Гжицького. На 28 добу життя поросят відлучали від свиноматки. Контрольна (К) група поросят отримувала стандартний комбікорм, а поросятам дослідних (D_1 і D_2) груп з 5- до 45-добового віку згодовували, відповідно, кормову добавку «Бета-глюкан» і «Біовір» у кількості 10 мг/кг маси тіла на добу. Для виконання завдання вранці, до годівлі тварин із кожної групи поросят на 28 добу життя (відлучення), на 58 добу життя (20 доба після відлучення), на 88 добу життя (60 доба після відлучення) відбирали по три тварини та після легкого наркозу проводили забій шляхом декапітації. Для досліджень відбирали відрізки тонких та товстих кишків, де макроскопічно вивчали топографію та морфометрію пейєрових бляшок (ПБ) за методом Хелмана.

Оскільки фактор відлучення поросят супроводжується зміною годівлі, то передусім змінюється функціонування органів травлення, що охорлює не тільки інтенсивність гідролітичних і ферментативних процесів, функціонування мікробіоти, а й реактивності лімфоїдної тканини, асоційованої зі слизовою оболонкою. Структура, топографічні характеристики, морфологічні особливості єюно-ілеальної ПБ поросят різних груп були схожими до таких через 20 діб після відлучення, що могло вказувати, по-перше, на завершення її формування у поросят до 90-добового віку, а по-друге, за дії стресу-відлучення в поросят групи К могла змінюватися функція єюно-ілеальної ПБ, оскільки вузлики у її складі менш інтенсивно фарбувалися порівняно з поросятами групи D_2 , таких змін виявлено не було.

У період відлучення (28 доба життя) у тонких кишках поросят групи К функціонує єюно-ілеальна ПБ довжиною $109,34 \pm 8,95$ см, тоді коли у тварин груп D_1 і D_2 , які отримували добавку «В-глюкан» та «Біовір», її протяжність становила, відповідно, $125,34 \pm 10,76$ та $118,59 \pm 16,07$ см. На стадії резистентності, тобто через 20 та 60 діб після відлучення, у поросят усіх груп довжина єюно-ілеальної ПБ збільшується, при цьому у поросят групи D_2 її довжина перевищує тварин груп К та D_1 . Встановлено, що через 60 діб після відлучення довжина єюно-ілеальної ПБ в середньому у поросят групи К становила $145,60 \pm 17,31$ см, групи D_1 — $160,70 \pm 28,70$ см, групи D_2 — $140,26 \pm 22,98$ см. Макроскопічно дефектів у структурі бляшки поросят усіх груп не виявлено.

Отже, на різних етапах стадії резистентності в структурі бляшки поросят групи К практично не розрізняються окремі вузлики чи їх куполоподібні варіанти, тоді коли у тварин дослідних груп, насамперед групи D_2 , вони інтенсивно фарбуються та чітко розрізняються, особливо у кінцевій частині, що може свідчити про позитивний вплив добавки «Біовір» на реактивність лімфоїдної тканини бляшки.